

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

עירובין דף עא.

ישראל וגר שהיו גרים במקום אחד, ומת הגר באופנים דלהלן מה הדין?

מת הגר מבעוד יום	כשהחזיק ישראל אחר ¹ בנכסיו	כשלא החזיק ישראל אחר בנכסיו
אפי' שהחזיק משחשיכה אסור לטלטל ²	מותר לטלטל	
אפי' שהחזיק משחשיכה אינו אוסר ³	מותר לטלטל	

לת"ק בעל הבית שהיה שותף עם שכניו שבמבוי באופנים דלהלן, האם מהני או שצריכים לערב?

עם חלקם היה שותף ביין ועם חלקם בשמן	בכלי אחד	בשני כלים
עם חלקם היה שותף ביין זה ועם חלקם ביין זה	מהני	לא מהני ⁵
	מהני	לרב ולרבא: לא מהני לאביי: מהני ⁶

בעל הבית שהיה שותף עם שכניו שבמבוי ביין ושמן באופנים דלהלן, האם מהני?

לת"ק	לר' שמעון	לרבה	לאביי	לרב יוסף
	לא מהני ⁸	לא מהני ¹	לא מהני ⁷	מהני ²

¹ פי', אדם אחר חוץ מהישראל הגר אתו בחצר, והנידון כאן שלא עשו עירוב שני הישראלים.
² ודין זה באה הברייתא לאשמועינן לפי תירוץ רב פפא, וכך אמרה הברייתא "אע"פ שלא החזיק (ישראל ברשות הגר) מבעוד יום אלא רק משחשיכה" בכל אופן הוא אוסר, כיון שהיתה החצר ראויה להחזיק משהו אחר כבר מבעו"י - וגם לבסוף משהו החזיק בה, ולכן לא אמרינן בזה שכיון שהותרה בבין השמשות הותרה לכל השבת, כיון שבבין השמשות היתה ראויה להאסר.

³ ודין זה אמרה הברייתא בסיפא, ד"אע"פ שהחזיק ישראל אחר משחשיכה (אינו אוסר) כיון דלא הוה ליה להחזיק מבעוד יום (דהרי לא מת עדיין הגר). ואם היה לישראל זה עירוב עם הגר - שהיה מותר בטלטול בע"ש, מותר לטלטל גם עכשיו. ימ-חסר כאן סוף מרכאות

⁴ מקרה זה אינו מבואר בדברי רב רבא ואביי, והביאו הראשונים (עי' ריטב"א ומאירי) שני פירושים בזה, דלפירוש אחד אה"נ אם היו נמצאים יחד בכלי אחד מהני, ואפי' לאביי שתלה את הדבר אם הוא ראוי לערב (ויין ושמן אינם ראויים לערב), מ"מ אם בפועל הכניסם יחד מודה אביי שמהני. ולפירוש השני להיפך, דגם רב ורבא מודים שביין ושמן אפי' שהכניסם בכלי אחד שלא מהני, דאף שלדעתם אינו תלוי במה שאינו ראוי להתערב, מ"מ כיון שדרכם לתתם בבי' כלים ולא בכלי אחד לא מהני מה שיתנם בכלי אחד.

⁵ לרב ולרבא, הטעם הוא משום שהם נמצאים בשני כלים, ואילו לאביי הטעם משום שיין ושמן הוא דבר שאינו ראוי לעירוב. וכתבו התוס' (בד"ה יין), דאף שכל האוכלין מצטרפים לעירוב הגם שאינם ראויים להתערב, שאני הכא שלא נגבה מהתחלה לשם עירוב, לכן צריך שיהיה לפחות ראוי להתערב.

⁶ ס"ל לאביי, שכיון שיין ויין ראויים להתערב, לכך אף שהם נתונים בשני כלים מצטרפים לעירוב - ונחשבים כאילו הם בכלי אחד.

⁷ אכן כבר נתבאר לעיל שנחלקו בזה הראשונים, דלפירוש הראשון לא מהני דוקא בבי' כלים, אבל בכלי אחד מהני, ולפירוש השני, אפי' בכלי אחד לא מהני.

⁸ וס"ל לרבה, דמה שאמר ר"ש במשנתו "אחד זה ואחד זה אין צריך לערב" (ומשמע שאפי' ביין ושמן לא צריך לערב), מיירי בכה"ג שהיתה חצר אמצעית בין שני מבואות ולכל מבוי היו פתוחים עוד חצרות מימינו ומשמאלו, ועירבו בני חצרות הימניים עם החצר האמצעית ביין, ובני חצרות השמאליים עירבו עם

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

עירובין דף עא:

בעל הבית שהיה שותף עם שכניו שבמבוי ביין ויין באופנים דלהלן, האם מהני?

אליבא דרב יוסף	אליבא דרבה	לרבנן
מהני		לר' אלעזר בן תדאי
לענין המבוי: מהני לענין שיועיל שיתוף לחצרות: לא מהני	בזה בא בלגינו ושפך וכו': מהני בקנו חבית בשותפות: לא מהני	

השתתפו במבוי ביין או בפת, האם מועיל שיתופם להתיר את החצרות, לתנאים דלהלן?

בפת	ביין	לרבנן דמתניתין
מועיל		לרבנן דברייתא ³ (ולר"א בן תדאי)
מועיל	אינו מועיל	לר' מאיר
אינו מועיל ⁴		

לר' נחומי ורבה אליבא דהתנאים דלהלן, האם מועיל שיתוף לעירוב ולהיפך⁵?

ביין	בפת	לחד אמר
לר' מאיר: לא מהני לרבנן: מהני	מהני	ימ-אין מלה לוחד לוחד אמר וכן ס"ל לרב
לא מהני	לר' מאיר: לא מהני לרבנן: מהני	

האמצעות בשמן, ור"ש לטעמיה שבכה"ג מותר לימניים לטלטל עם האמצעות וכן לשמאליים אף שאסורים הימניים והשמאליים זה עם זה, ולא חוששים שמא יטלטלו הימניים והשמאליים זה לזה דרך החצר. (ורבנן חולקים וחוששים).

¹ דייק אביי מדברי ר"ש שאף אחד אינו צריך לערב, (ואילו לרבה הנ"ל צריכים הימניים והשמאליים לערב זה עם זה אם רוצים לטלטל ביניהם), ומזה מוכח שמועיל עירוב ביין ושמן אליבא דר"ש לשתף את כולם.

² ואפי' אם נתנם בכלי אחד מהני, ומשום דס"ל לר"ש כר' יוחנן בן נורי שיין ושמן הם חיבור זה לזה.

³ ס"ל שמועיל שיתוף במבוי להתיר את החצרות, מיהו בעינן מידי דמהני לעירוב חצרות, ולכן דוקא אם השתתפו בפת מהני, אבל אם השתתפו ביין לא מהני.

⁴ דאית ליה לר"מ תרי חומרי בעירוב, חדא דלעירוב חצרות לא מועיל לערב ביין אלא בפת, ועוד שלא מועיל שיתוף שעשו במבוי להתיר את החצרות.

⁵ מה שיכול להועיל עירוב במקום שיתוף, מיירי בכה"ג שעירבו החצרות ביניהם, אבל אם עירבה כל חצר לעצמה, ודאי שלא יכול להועיל העירוב במקום השיתוף.